

A sertés viselkedése, termelést befolyásoló főbb viselkedésformák

Dr. Kovács Rezső

Absztrakt

Sokan kérdezhetik, hogy mire jó az etológia? Mit profitálhatunk belőle mi, gyakorló állatorvosok? Először is ez talán ugyanúgy alapvető, ahogyan megtanultuk a biológiai működés élettani hátterét. Másodszor, ha már ismerjük, hogy mit miért tesz a sertés, illetve, hogy mik az alapvető késztetései, onnantól „mesél” nekünk az állomány. Fontos információkhoz juthatunk már csak azzal, hogy megfigyeljük állatainkat különböző tevékenységeik közben. Egy nem reagáló, depresszált farka nyilvánvalóan azonnal felkelti a figyelmünket, s utánajárunk, hogy nem betegek-e. De vajon gondolunk-e elégtelen tejképzésre, vagy mastitisre, ha sivalkodó, harcoló malacokat látunk? Harmadrészt, ha lehetőségünk van technológiai rendszerek, de akár csak a napi telepi műveletek megtervezésére, jelentősen megkönnyíthetjük a dolgunk, ha az etológiát is számításba vesszük. Megkerülni úgysem tudjuk, menjünk hát elébe! S ha tudjuk, hogy a sertés nem szeret sötét helyekre bemenni, s látása amúgyis elég rossz, világítsuk meg jól azon helyeket, ahová az állatainkat terelni szeretnénk.

Előadásomban kitérek még a környezetgazdagítás témakörére is. Állatvédelmi szempontokból kötelező lesz, hogy játékokat, manipulálható anyagokat biztosítsunk az állományoknak. Milyen megoldások jönnek szóba, mit ajánlanak, s mit várhatunk ezektől.

Nyugat-Európában egyre többször felmerül a herélés, mint rutin technológiai elem, betiltása is szintén állatvédelmi szempontok miatt. Mire számíthatunk, ha intakt kanokat és kocákat kell majd hizlalni? Változik-e a húsminőség? A hizlalás során romlik majd a napi súlygyarapodás, vagy javulásra kell számítani?